

Nya Karolinska i Solna.

”Vi i alliansen byter ut styrelsen för Karolinska”

För att skapa rätt förutsättningar för en ordentlig omstart för Karolinska kommer alliansen på landstingsfullmäktige i maj att föreslå en ny styrelse för sjukhuset. Ordförande blir Håkan Sörman, tidigare vd på SKL. Vice ordförande blir Eva Fernvall, tidigare ordförande för Vårdförbundet. Det skriver **alliansens gruppleddare i Stockholmslandstinget**.

DN.
DEBATT
180411

Medierapporteringen om Nya Karolinska har under lång tid dominerats av olika problem. Det är bra att vi har granskande

journalistik som lyfter fram felaktigheter och som bidrar till att ansvar kan utkrävas. Samtidigt är det viktigt att även lyfta fram helheten.

En vanlig vecka behandlas omkring 1750 barn och utförs cirka 80 avancerade hjärtingrepp på Nya Karolinska. Sedan sjukhuset öppnade sina första avdelningar i november 2016 har man nu tagit emot över 100 000 patienter.

Det hindrar dock tyvärr inte oppositionen i Stockholms läns landsting från att göra sitt yttersta för att sätta bilden av att ingenting alls fungerar på Nya Karolinska. Socialdemokraterna har gått så långt att de bedriver kampanj med uppochnedvända bilder på sjukhuset. Många i personalen har reagerat starkt på kampanjen. Det är lätt att förstå varför.

Det har funnits och det finns problem på Nya Karolinska. Dessa ska åtgärdas – resolut och utan undantag. Men den verksamhet som redan bedrivs på sjukhuset av tusentals kompetenta och hängivna undersköterskor, sjuksköterskor, läkare och många andra yrkesgrupper är av mycket hög kvalitet. Ett tydligt exempel är hjärtinfarkt vården som sedan Nya Karolinska öppnade har förbättrats avsevärt och nu rankas som bland de bästa i landet – och därmed i hela världen.

Från vår utgångspunkt finns fem huvudsakliga utmaningar kopplade till Nya Karolinska. Inom varje område har olika konkreta åtgärder vidtagits. Här följer en summering.

1 I samband med att sjukhuset har tagits i drift har olika tekniska problem upptäckts och rättats till. Skanska har på egen bekostnad fått byta ut golv i duschar där vattnet rann åt fel håll och teknikleverantören fick installera om delar av det trådlösa nätverket. Vi för nu en dialog med leverantören om kompensation.

2 Sjukhusets ekonomistyrning har inte hållit tillräcklig kvalitet. Det har bland annat saknats tillräckliga underlag för en stor mängd konsultfakturer för insatser som rör Nya Karolinska, vilket nu granskas i den externa och oberoende utredning som landstingsdirektören har tillsatt. En rad nya rutiner och kontrollfunktioner har införts

Vi kommer också att tillsätta en utredning med syfte att stärka det nära ledarskapet på Karolinska. Bland annat ska utredningen pröva tanken att skapa flera fristående sjukhusenheter inom ramen för Karolinska Universitetssjukhuset, skriver alliansens gruppleddare.

Foto: Jessica Gow/TT

– och fler kan bli aktuella beroende på vad olika utredningar visar.

3 Otillräcklig styrning. Att sjukhuset enligt vår uppfattning har överanvänt konsulter vad gäller planeringen för verksamheten i Nya Karolinska är ett ekonomiskt problem – men det har också gjort att medarbetarna inte har varit tillräckligt involverade i hur vården ska bedrivas i det nya sjukhuset. Det har skapat onödigt oro i samband med den pågående flytten.

Det yttersta ansvaret för att säkerställa en fungerande ekonomisk uppföljning och för hur verksamheten bedrivs åligger sjukhusets styrelse. För att skapa rätt förutsättningar för en ordentlig omstart för Karolinska kommer alliansen därför på landstingsfullmäktige i maj att föreslå en ny styrelse för Karolinska Universitetssjukhuset.

Ny ordförande i den styrelsen blir Håkan Sörman, tidigare vd på Sveriges Kommuner och Landsting. Vice ordförande blir Eva Fernvall, kommunikationsdirektör på Apoteket och styrelseordförande i SOS Alarm samt tidigare ordförande för Vårdförbundet. Landstingsdirektören kommer även fortsättningsvis att vara adjungerad till sjukhusstyrelsen för att säkra en tillfredsställande ägarstyrning.

Karolinska Universitetssjukhuset är ingen lättstyrd organisation med sina 16 000 medarbetare uppdelade på två stora sjukhus. Erfarenheter från andra delar av världen visar också att de främsta sjukhusen ofta är väsentligt mindre än Karolinska.

Som ett led i ambitionen om ett sjukhus i världsklass kommer vi också att tillsätta en utredning med syfte att

stärka det nära ledarskapet på Karolinska. Bland annat ska utredningen pröva tanken att skapa flera fristående sjukhusenheter inom ramen för Karolinska Universitetssjukhuset, för ett eventuellt senare avgörande.

4 Totalkostnaden för det nya sjukhuset borde ha varit lägre. Ett välskött landsting kan låna pengar billigare än ett företag. Landstinget borde självt ha stått för upplåningen och låtit upphandlingen handla om själva bygget. Därför förhandlar vi nu om att ta över en del av lånesumman från Skanska och ta upp nya lån med lägre ränta. Om priset är det rätta utesluter vi inte att landstinget längre fram kan ta över hela projektbolaget som ansvarar för driften av Nya Karolinska.

Den totala investeringen för Nya Karolinska beräknas uppgå till drygt 18 miljarder kronor. Till detta kommer inköp av medicinteknisk utrustning, vilken dock hade behövt köpas in även till ”gamla” Karolinska i Solna. I kalkylen för det nya sjukhuset finns också en intäktssida, som sällan kommer fram i debatten. Försäljningar av mark där det gamla sjukhuset står beräknas ge reavinst på 4–7 miljarder kronor. Nettoinvesteringen för Nya Karolinska blir därmed cirka 11–14 miljarder kronor.

Hade vi i stället fortsatt med det befintliga Karolinska i Solna hade vi behövt investera uppskattningsvis närmare 17 miljarder kronor i olika moderniseringar – vilket ändå inte hade haft samma förutsättningar som ett helt nytt sjukhus.

Nettoinvesteringen i Nya Karolinska är alltså ett antal miljarder lägre än

den investering som hade krävts för att driva ”gamla” Karolinska vidare. Detta är en av flera viktiga anledningar till att alla partier var överens om att bygga det nya sjukhuset.

5 Vid alla stora projekt är det en fördel med bred politisk enighet. Det har varit en fördel att beslutet om att bygga Nya Karolinska fattades med bred majoritet – utifrån en gemensam uppfattning om behovet av ett nytt högspecialiserat sjukhus. Det ger stabilitet över tid.

Det är problematiskt att Nya Karolinska för många har blivit mer av ett politiskt debattämne än ett sjukhus som erbjuder fantastisk vård. Detta behöver vi förändra. Oavsett politiska skiljelinjer kan vi inte riskera medborgarnas förtroende för den vård som bedrivs. Vi ser det därför som viktigt att söka samförstånd kring långsiktiga strategiska frågor.

Eftersom medarbetare i vården har önskat ytterligare analys när det gäller försäljningen av den tomt som kallas för ”Gamla Karolinska” kommer vi att avvakta med försäljningen för att genomföra en gedigen genomgång av de inkomna frågorna. Intäkten från fastighetsförsäljningarna av de befintliga sjukhustomterna är viktiga, men eftersom landstinget har en mycket god ekonomi klarar vi att vänta något på pengarna. Det är av stor vikt att landstinget är en aktör med stort förtroende på marknaden, och att landstingets agerande bidrar till det.

Oavsett ovanstående problem och utmaningar vill vi vara tydliga med en sak. Det nya sjukhuset kommer i slutändan att vara värt varenda krona som investeras. Det tror vi att även oppositionen håller med oss om.

Nya Karolinska blir ett sjukhus i världsklass som genom ett nära samarbete med Karolinska Institutet kommer att kunna bota sjukdomar som i dag är dödliga och över tid kommer att rädda tusentals liv som annars skulle gå förlorade.

Irene Svenonius (M), finanslandstingsråd
Anna Starbrink (L), hälso- och sjukvårdslandstingsråd
Ella Bohlin (KD), barn- och äldrelandstingsråd
Gustav Hemming (C), miljö- och regionplanelandstingsråd
Artikelförfattarna är alliansens gruppleddare i Stockholms läns landsting.

Repliker.
DN.se/debatt

”Kritikerna av nätläkare tar för lätt på problemen med dålig tillgänglighet”
Slutreplik från Mårten Blix och Johanna Jeansson (3/4).

Landstinget borde själva ha stått för upplåningen och låtit upphandlingen handla om själva bygget.